

Vilniaus universitetas
Fizinių ir technologijos mokslų centras
Kauno technologijos universitetas
Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH)
Lietuvos fizikų draugija

45-oji LIETUVOS NACIONALINĖ FIZIKOS KONFERENCIJA

2023 m. spalio 25-27 d., Vilnius

PROGRAMA IR PRANEŠIMŲ TEZĖS

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2023

Bibliografinė informacija pateikiama

Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt.

ISBN 978-609-07-0981-8 (skaitmeninis PDF)

DOI: <https://doi.org/10.15388/LNPC.2023>

Leidinį rengė

LNFK45 organizacinis komitetas

Vilniaus universiteto leidykla, Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius

info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt

Knygos internete knygynas.vu.lt

Mokslo periodikos žurnalai zurnalai.vu.lt

© 2023 LNFK45 Organizacinis komitetas. Published by Vilnius University Press <https://www.vu.lt/leidyba/>

This is an Open Access article distributed under the terms of the <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Kontinuumo generacija fotoninių kristalų šviesolaidžiuose: derinamo dažnio femtosekundinio kaupinimo režimas

Continuum generation in photonic crystal fibers: pumping with continuously tunable frequency femtosecond pulses

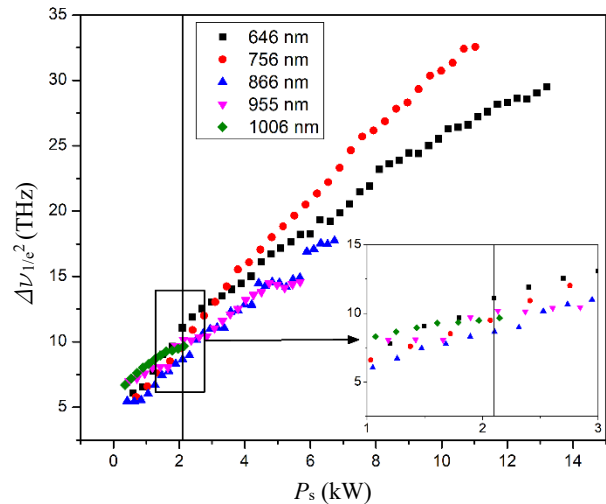
Jokūbas Pimpė, Vygandas Jarutis, Julius Vengelis

Vilniaus universitetas, Lazerinių tyrimų centras, Saulėtekio al. 10, 10223 Vilnius

julius.vengelis@ff.vu.lt

Unikali šviesolaidžių rūšis - fotoninių kristalų šviesolaidžiai (FKŠ), turi periodinę struktūrą, leidžiančią sukurti išskirtinėmis optinėmis savybėmis pasižyminčius šviesolaidžius. Gebėjimas gamybos metu keisti mikrostruktūrų parametrus (diametrą, atstumą tarp jų, mikrostruktūrų srities dydį), leidžia realizuoti FKŠ kaip netiesinę terpę, pasižyminčią dideliu netiesiniu atsaku [1,2]. Kokybiškai įvertinti netiesinius reiškinius, vykstančius tokiuose FKŠ, galima žinant medžiagos netiesinį lūžio rodiklį bei jo priklausomybę nuo kaupinimo bangos ilgio, t. y. n_2 dispersiją [3]. Didelio netiesiškumo FKŠ efektyviai vyksta daug įvairių netiesinių reiškinių, sudėtingiausias iš kurių yra kontinuumo generacija – plataus spektro spinduliuotės generacija, vykstanti dėl kelių netiesinių reiškinių tarpusavio sąveikos. Iki šiol kontinuumo generacijos tyrimai dažniausiai apsiribodavo kaupinimo bangos ilgį parenkant FKŠ anomalios grupinių greičių dispersijos (GGD) srityje, arti nulinę GGD atitinkančio bangos ilgio. Tokiomis sąlygomis spektro plitimas vyksta efektyviai, bet generuotas kontinuumas pasižymi labai menku laikiniu koherentiškumu lyginant su pradine kaupinimo lazerio spinduliuote.

Šiame pranešime aptariami bendri kontinuumo generacijos FKŠ aspektai femtosekundiniame režime ir pristatomi kontinuumo, generuoto poliarizaciją išlaikančiame FKŠ, tyrimai naudojant ypatingas kaupinimo sąlygas - derinamo dažnio femtosekundinius impulsus (1 pav.), realizuotus sukūrus sinchroniškai kaupinamą parametrinį šviesos generatorių. Šis lazerinės spinduliuotės šaltinis savo ruožtu kaupinamas Yb:KGW femtosekundinio osciliatoriaus (FLINT, *Light Conversion Ltd*) spinduliuote. Laikinės kontinuumo spinduliuotės charakteristikos įvertinamos kryžminės koreliacijos dažninės skyros optinės sklendės (XFROG) metodu. Matavimo rezultatai lyginami su skaitinio modeliavimo duomenimis: pasitelkiant juos galima įvertinti FKŠ netiesinį atsaką.

1 pav. Kontinuumo spektro pločio priklausomybė nuo kaupinimo spinduliuotės smailinės galios esant skirtingiems kaupinimo bangos ilgiams. Vertikalus brūkšnytis žymi 2,1 kW smailinę galią, ties kuria yra lyginami sugeneruoto kontinuumo spektro pločiai.

Tyrimams paramą suteikė Lietuvos mokslų akademija per Lietuvos mokslų akademijos Jaunojo mokslininko stipendiją.

Reikšminiai žodžiai: fotoninių kristalų šviesolaidis, kontinuumo generacija sinchroniškai kaupinamas parametrinis šviesos generatorius, femtosekundiniai impulsai, XFROG.

Literatūra

- [1] P. Russell, Photonic crystal fibers, *Science* **299**(5605), 358–362 (2003).
- [2] S. Singla, P. Singal, Photonic crystal fiber: construction, properties, developments and applications, *Int. J. Electron. Eng.* **9**, 193–200 (2017).
- [3] R. W. Boyd, *Nonlinear Optics ed. 3* (Academic press, New York 2008)